

Управління освіти Шосткинської міської ради
Шосткінський дошкільний навчальний
заклад (ясла-садок) №5 «Теремок»

**Конспект комплексного заняття
з пріоритетом патріотичного виховання
«Історію міста знаємо - героїв не забуваємо»**

**Підготувала Осипенко Інна Петрівна,
вихователь дошкільного
навчального закладу №5
«Теремок» м.Шостка,
Сумська область,
вул. Комуністична, буд. 8а**

Характеристика заняття: навчально-пізнавальне, комплексне з пріоритетом патріотичного виховання

Освітні завдання:

Розвиваючі: розвивати вміння логічно, граматично правильно висловлювати свої думки; вміти розповідати історії та фантазувати; бажання цікавитись історією рідного міста, краю, видатними місцями, походженням назв вулиць; розвивати творчі здібності під час виготовлення макету та цікавість до виконання завдань естетичного характеру; розвивати вміння спілкуватися українською мовою

Навчальні: узагальнити та розширювати знання дошкільнят про місто, в якому вони живуть, його історичне минуле та сьогодення; закріпити назву рідного міста, його вулиці, місце проживання; формувати уявлення про символіку міста Шостки: прапор, герб та символ пам'яті та примирення-квітку маку; розширити знання дітей про Велику Вітчизняну війну на прикладі тричі Героя Радянського Союзу, льотчика-винищувача І.М.Кожедуба; продовжувати вчити дітей працювати разом, підгрупами, самостійно.

Виховні: виховувати почуття патріотизму, національної свідомості, людяності, гордості за рідне місто, його людей та пошану до героїв Великої Вітчизняної війни.

Попередня робота: екскурсія по місту, ознайомлення з його культурно-історичною спадщиною; відвідування заходів для дітей, які відбуваються в різних місцях; перегляд фотоальбому "Місто Шостка"; розучування віршів, пісень про Шостку, уривків з поетичних творів про Велику Вітчизняну війну; конкурс на кращий малюнок "Шостка очима дітей", виготовлення заготовок макету для обеліску І.М.Кожедуба.

Обладнання та матеріал: стенгазета «Моя Шостка» з фото видатних місць Шостки, макет Вічного вогню, презентація про І.М.Кожедуба, відеоролик «Герої неба», ілюстрації «Мирне життя і війна», стрічки

чорного та червоного кольорів, паперові голуби, заготовки для виготовлення макету до обеліску І.М.Кожедуба, аудіозапис пісень «Шостка, моя Шостка», «Білі птахи», «Два кольори», вірші про Шостку, уривки з поетичних творів про Велику Вітчизняну війну, музичний супровід, клей, серветки, пензлики для клею, крепований папір, трубочки для скручування паперу.

Хід заняття.

У зручних для огляду місцях зали виставлені:

-стенд із зображенням різних куточків Шостки;

-макет Вічного вогню;

Діти заходять до зали під фонограму пісні «Шостка, моя Шостка!» у виконанні групи «Бродвей» і разом із вихователем стають у коло на деякій відстані один від одного.

Вихователь: сьогодні, друзі, зустрілися ми знову.

Про своє місто дороге ми поведем розмову.

Про теплий, рідний, любий дім,

Про те, як затишно у нім,

Про мову ніжну і барвисту

І про криницю в полі чистім.

Вихователь: які слова для вас найрідніші?

Діти: мати, Батьківщина, рідний край.

Вихователь: а як же називається край, де ми живемо?

Діти: Україна, Сумська область, місто Шостка.

Вихователь: кожна людина пишається своєю рідною землею. Вона завжди прагне сказати про неї найкращі слова. Тож і ми з вами зараз пригадаємо вірш про Шостку.

Дитина читає вірш «Шостка»:

-Шостка, Шостка

Де про тебе звістка

Звідки назва міста і ріки?

Це від річки, голубої стрічки

Чом же Шостка, спробуй, поясни.

Дуже просто: це притока шоста

Чарівної тихої Десни.

Вихователь: так чому наше місто так назвали?

Діти: місто розташоване на річці Шостка, завдяки чому і отримала таку назву. Вважається, що річка називається так тому, що є шостою притокою річки Десни, рахуючи від місця, де вона впадає в Дніпро.

Вихователь: до речі, від яких річок походять назви багатьох міст України?

Діти: річка Лугань-Луганськ, річка Уж-Ужгород, річка Трускава-Трускавець, річка Дніпро-Дніпрпетровськ, Дніпродзержинськ, річка Донець-Донецьк, Сєверодонецьк, за порогами Дніпра-Запоріжжя.

Вихователь: а які це у Дніпра пороги? Невже як у будинках?

Діти: дніпрові пороги-то каміння й скелі, які перетинають течію річки.

Розгляд стенгазети «Моє місто». Вихователь звертає увагу на герб міста Шостки.

Вихователь: у давні часи люди використовували символічні знаки. Це були хрести, ромби, квадрати, пізніше-квіти, зброя, тварини. Слово «Герб» означає символічний знак держави, або міста, до якого він належить. Який вигляд має герб міста Шостка?

Діти: герб зображений у вигляді щита, із сріблястою і блакитною хвилями.

Вихователь: що зображено зверху, на сріблястому фоні ?

Діти: фігура, схожа на цифру 6.

Вихователь: що вона символізує?

Діти: символізує шосту притоку річки Десни, одночасно хімічної колби, всередині якої спіраль чорного кольору у вигляді намотаної на бабіну плівки.

Вихователь: що ми бачимо внизу, на блакитному фоні?

Діти: золота козацька порохівниця.

Вихователь: золота козацька порохівниця-символ історичного минулого нашого міста.

Розповідь вихователя про історію виникнення міста.

Вихователь: давно це було, дуже давно. На річці Шостка люди збудували млин. Мололи на ньому вугілля і селітру (пояснити дітям, що це корисні копалини) для виготовлення пороху.

Вихователь: що роблять з пороху?

Діти: патрони, петарди, салюти.

Вихователь: і виникло поселення навколо млина. В подальшому був побудований пороховий завод, а маленьке поселення стало містом із назвою Шостка.

Вихователь: як виглядає наше місто сьогодні? Яка вона, сучасна Шостка?
Дидактична гра «Сучасна Шостка».

Вихователь розпочинає речення, діти мають логічно завершити його.

Вихователь: у Шостці гарні ...

Діти: будинки, парки...

Вихователь: повсюду в Шостці зростають дерева, навесні розквітають квіти, отже Шостка...

Діти: зелена, пишна, квітуча, гарна...

Вихователь: в Шостці мешкає багато людей, і чимало гостей відвідують це місто. Отже Шостка ...

Діти: багатолюдна, гамірна, гостинна...

Вихователь: шосткинці знають історію свого міста, шанують минуле, пам'ятають своїх героїв, тому у Шостці багато ...

Діти: музеїв, обелісків, пам'ятників...

Вихователь: у кожного міста історія своя

І треба її знати, так розумію я.

Зі мною, мабуть згодні

Вона, і він, і ти.

Розкажуть про минуле

Нам різні пам'ятки.

Дитина 1: Це замки і музеї, собори і церкви,
Картинні галереї, де вже бували ми.

Дитина 2: Ще пам'ятники людям,

Тим, що тоді жили,

Дитина 3: Щоб славили країну і що взірцем були.

Всі разом: ми вдячні нашим предкам, що пам'ятки нам зберегли.

І треба, щоб потомкам ми їх передали.

Розповідь вихователя про Велику Вітчизняну війну.

Вихователь: обеліски, пам'ятники... Вони-святиня нашої пам'яті.

-Минули дні і роки пролетіли,

А дня того забудь ніхто не міг.

Тут навіть сосни з горя посивіли,

Тут навіть камінь плаче край доріг.

Вихователь: була сама коротка ніч у році. Люди мирно спали. І раптом:

«Війна! Війна!»

Вихователь: діти, а ви знаєте, що таке війна?

Вихователь пропонує розглянути і порівняти ілюстрації зеленого дерева і дерева, в яке влучила бомба; щасливі обличчя дітей і дітей на фоні зруйнованих будинків; зображення нового танка і танка, підбитого в бою.

Вихователь: добре жити, коли яскраво світить сонце, співають пташки; коли можна гратися з друзями, коли є у тебе тато й мама, бабуся і дідусь.

Добре жити, коли навколо тебе, у всьому світі тільки гарні і добрі люди!

Але так, на жаль, не буває. Живуть на землі і добрі і злі, і гарні й погані.

Буває, що сваряться між собою, навіть б'ються. Але коли б'ються дві людини-це ще півбіди, а коли цілі народи, армії-це вже біда! Тоді гинуть люди-і мами, і татусі, і діти; тоді руйнуються будинки, знищуються ліси, поля-і все це називається Війна.

Вихователь: 22 червня 1941 року на нашу Батьківщину напали німецькі фашисти. Напали немов злодії, немов розбійники. На світанку впали фашистські бомби на наші мирні житла, безмежні пшеничні поля. Радіо принесло страшну звістку.

Фашисти хотіли захопити наші землі, наші міста й села. А що вони хотіли зробити з самим українським народом, з жителями нашого міста?

(Припущення дітей).

Вихователь: так, частину нашого народу хотіли знищити, а частину перетворити в рабів. Почалася Велика Вітчизняна війна. Вона тривала чотири роки ... Нелегким був шлях до перемоги. У ворогів було більше танків і літаків. Бої йшли на землі, у небі, на морі. Чудеса героїзму й хоробрості виявили українські люди, захищаючи від фашистів рідну землю, наше з вами місто, яке було захоплене фашистами два довгих роки. Імена героїв не забуді, вони продовжують жити в назвах вулиць. Іменем генерал-лейтенанта Дмитра Платоновича Онупрієнко, чия дивізія брала участь у визволенні Шостки, названа одна з вулиць нашого міста. (Показ фото Д.П.Онупрієнка).

Вихователь: хто з наших земляків прославив Шосткинщину в роки Великої Вітчизняної війни і чиім іменем названа вулиця в нашому місті?

Діти: Іван Микитович Кожедуб.

Вихователь: що ви можете про нього розповісти?

Діти: І.М. Кожедуб:

- народився неподалік м.Шостка, в селі Ображіївка;
- навчався в технікумі, що знаходиться в нашому місті;
- в роки Великої Вітчизняної війни був льотчиком-винищувачем;
- збив 64 ворожих літаків;
- нагороджений трьома зірками Героя;
- після війни був маршалом авіації.

Вихователь: якщо хочете дізнатись про І.М.Кожедуба більше, прошу до нашого «кінозалу» переглянути цікавий фільм.

(Перегляд презентації та відеоролика про І.М.Кожедуба).

Вихователь: діти, сьогодні я пропоную долучитись до історії нашого міста. Хоч ви ще зовсім маленькі, але вже багато чого навчилися робити своїми руками. І тому я пропоную відтворити пам'ятне місце в селі Ображіївка, де знаходиться літак славетного льотчика-винищувача І.М.Кожудуба.

(Діти виготовляють макет з паперу).

Вихователь: все далі в історію відходять жорстокі битви Великої Вітчизняної війни, в яких наш народ проявив справді героїчну мужність, відстояв честь і незалежність Батьківщини. Уже давно на місці руїн і попелищ вирости світлі квартали міст, нові заводи і фабрики.

Але ніколи не будуть забуті імена тих, хто в тяжкий для нашої країни час здійснив неповторні подвиги, хто не пожалів свого життя, заради нашого з вами щастя .

Вихователь звертає увагу на червоні маки, які прикріплені на грудях у дітей.

Вихователь: діти, а чому ви прикріпили маки?

Діти: в знак пам'яті та поваги до тих, хто загинув у роки війни.

Вихователь: що символізує мак?

Діти: з одного боку символізує квітку, а з іншого-слід від кулі; любов та журбу.

Вихователь: ще, в українських піснях часто співають, що маки розквітають там, де пролилась козацька кров. Також червоний та чорний кольори є основними кольорами в українських вишивках.

Під фонограму української народної пісні «Два кольори» діти проходять по залу з червоними та чорними стрічками, з яких викладають на килимі мак.

Вихователь: як символ всенародної вдячності і пам'яті про тих, хто віддав своє життя за Батьківщину, в нашому місті палає Вічний вогонь.

Діти підходять до макету обеліску «Вічний вогонь».

Вихователь: чому цей вогонь назвали «Вічний»?

Діти: незгасно горить він дні і ночі на могилах воїнів.

Вихователь: яке символічне значення має цей вогонь?

Діти: це — вогонь пам'яті живих про загиблих, вогонь пам'яті серця.

Вихователь: діти, ніколи не проходите байдуже повз могили, пам'ятники, обеліски. Завжди вклоніться пам'яті тих, хто боровся за нас, за наше життя і пам'ятайте про героїв, які живуть поряд із нами.

Дитина 1.   Куди б не йшов ти, друже мій
                    А тут на мить спинись
                    І на могилі дорогій
                    Сердечно поклонись
                    І хто б не був ти, інженер,
                    Учений чи пастух
                    Запам'ятай – отут лежить
                    Твій найщиріший друг.
                    Для тебе й мене він зробив
                    Усе, що тільки міг
                    Себе в бою не пощадив,
                    А рідний край зберіг.

Дитина 2. Горіти вогню, не згасати.
Трояндам довкола цвісти —
Тут сплять наші мужні солдати.
Вклонись їм зі мною і ти.

Вихователь: схилимо голови перед світлою пам'яттю тих, хто віддав своє життя в ім'я спасіння Вітчизни, визволення нашого міста, увійшовши в безсмертя. Вшануємо їх хвилиною мовчання.

Хвилина мовчання. (Звучить фонограма «Метроном»).

Вихователь: діти, давайте своїм життям, своєю працею, навчанням, пообіцяємо вшанувати світлу пам'ять героїв.

Вихователь: те, що вони доспівать не встигли

Діти: ми доспіваєм!

Вихователь: те, що вони збудувать не встигли

Діти: ми добудуєм!

Вихователь: клянемося!

Всі: клянемося! Клянемося! Клянемося!

Дитина : Хай пам'ять знову нас веде

В роки далекі, грізні,

За все «Спасибі — від дітей!»

Ми кажем живим і загиним.

Дитина: ми не бажаємо війни!

Хай над містами й нивами

Сяє сонце з вишини,

Щоб ми росли щасливими:

Всі разом: хай буде мир на всій землі!

Дитина : Хай літають завжди журавлі,

Колоски видзвонюють наліті.

Ми за те, щоб мир був на землі

Для усіх малят на цілім світі!

Діти виконують виконують плавні танцювальні рухи з паперовими голубами під музику з пісні «Білі птахи».

Підсумок заняття.

Вихователь: які відчуття у вас з'явилися у ваших серцях після нашого заняття?

Діти: гордість, я пишаюся, що народився на Україні, я люблю своє місто.

Вихователь: якою ви хотіли б бачити Україну та своє рідне місто в майбутньому і що для цього ми можемо зробити?

Діти: треба любити, дбати, оберігати і примножувати добробут нашої держави, рідного міста, бути господарями свого міста, пам'ятати минуле, не сваритися, жити мирно, поступатися один одному.

Вихователь:

Діти, любіть свою Батьківщину - Україну, свій рідний край. Історію міста знайте - героїв пам'ятайте. Від добрих справ дорослих і дітей наше місто, та рідна Україна розквітне та засяє, як ясне сонечко.

Хай завжди буде сонце,

Хай завжди буде МИР,

І у світі більше ніколи не буде війни!

